

AG 42c - Termisk sprutning

Utsänt per e-post till medlemmar i AG 42c
För kännedom: B Pekkari

PROTOKOLL

Nr 68

från ordinarie möte med AG 42c **den 5 – 6 november 2009** hos Marverkstad Götaland Skövde.

Närvarande:

Ingvar Persson, Skandinavisk Ytförädling AB Ordf
Per Andersson, Castolin Scandinavia AB
Fouzi Bahbou, Daros Piston Rings AB
Sören Ericsson, Spraytema AB
Daniel Grunditz, Daros Piston Rings AB
Anders Johansson, Markverkstad Götaland
Jimmy Johansson, Volvo Aero Corp. AB
Mathias Karlsson, Sulzer Metco Europé GmbH Tyskland
Ove Larsson, Markverkstad Götaland
Jörgen Mattson, Saltängens Mekaniska Verkstads AB
Linda Rosenlund, Sulzer Metco Europe GmbH Tyskland
Per Westerhult, Svetskommissionen, Sekr.
Per Önnemar, Recotech AB

Dag 1. Torsdagen den 5 november

1. Mötet inleds

Ingvar Persson inleder det 68:e mötet med att hälsa alla närvarande välkomna.

Mötet inleddes med en kort allmän information om Försvarsmakten samt information om Markverkstad Götaland. Noterbart är följande:

- En komplett verkstad med 267 anställda varav 258 är civila.
- Budgeten för innevarande år (2009) är 269 Mkr.
- Markverkstad Götaland utför även externa uppdrag för kunder utanför Försvarsmakten.

2. Godkännande av dagordningen

En justering gjordes i den utsända dagordningen: Under ärende 10 "Rapport från medlemmarna" kommer en presentation av Daros Piston Rings ABs verksamhet som är ny medlem i AG 42c – Termisk sprutning.

3. Deltagarförteckning, nya medlemmar

En genomgång gjordes av deltagarförteckningen. Noterbart är följande:

- Ny ledamot från AGA Gas AB är Bo Williamsson.
- Ny ledamot från Air Liquide Gas AB är Stephan Boethius, ersätter Lennart Andreasson som gått i pension.
- Nya ledamöter från Daros Piston Rings AB är Fouzi Bahbou och Daniel Grunditz
- Kontakt har tagits med Volvo Aero Norge och Scana Offshore Vestby om fortsatt medlemskap i AG 42c. Båda företagen vill kvarstå.
- Kontakt har även tagits med Siemens Industrial Turbomachinery AB om att få med någon representant i gruppen. Något svar har från Siemens har inte inkommit ännu.

En kort presentation gjordes därefter av deltagarna.

I bilaga 1 presenteras en uppdaterad deltagarlista.

4. Föregående protokoll

En genomgång gjordes över ärendena i föregående protokoll (nr 67 från den 5 –6 maj 2009 hos MH Engineering i Karlskoga). Noterbart är följande:

- I protokollet står att en avrapportering från konferensen i Las Vegas skall ske på höstmötet av Per Nylén. Tyvärr så måste avrapporteringen skjutas upp till nästa möte eftersom Nylén var förhindrad att delta på detta möte.
- Viktigt att få en samverkan på ETS – utbildningen (avseende förmän) mellan Castoline, Sulzer Metco och Högskolan Väst. Lämpligt att Lars Johansson på Svetskommissionen är sammankallande.
- Beslutades att flytta konferensen ”Avancerad ytbeläggning med termisk sprutning” som var planerad att äga rum i mitten av maj 2010 till mitten av oktober 2010. Anledningen till ändringen är att många av föreläsarna är uppbokade under stora delar av maj månad.
- Önskemål framfördes att få ett ”abstract” (cirka två rader per titel) för varje standard inom området termisk sprutning (AGS 448). *(Efter mötet har Westerhult fått information av Mathias Lundin att abstracts finns för en del standarder, tyvärr ej för alla. Dessa hittar man på www.sis.se).*

Föregående protokoll godkändes och lades till handlingarna.

5. Samverkan med ~~Spröytegruppe~~~~Spröytegruppe~~~~Spröytegruppe~~~~Spröytegruppe~~ Norge

Ordförande informerade att ~~Spröytegruppe~~~~Spröytegruppe~~~~Spröytegruppe~~~~Spröytegruppe~~ Norge kommer att välja en ny ordförande på ”Overflatdagarna” som äger rum den 11 – 12 november 2009 i Bergen. Ny ordförande blir Sergio ~~Armada~~~~Armada~~~~Armada~~~~Armada~~ från SINTEF.

Föreslogs att arrangera ett gemensamt möte mellan AG 42c och ~~Spröytegruppe~~~~Spröytegruppe~~~~Spröytegruppe~~~~Spröytegruppe~~ Norge i maj 2010 i Norge. Datum för mötet kommer att fastställas under december månad.

6. Standardiseringsläget inom TS

Då ordförande i AGS 448 var förhindrad att delta på detta gav Per Andersson en presentation av standardiseringsläget, där det kommit en del nya standarder de sista åren. Se bilaga 2 (Publiserade standarder, tabell i samt standardförslag inom CEN/TC 240 och TC107/WG 1, tabell 2)

7. Information om TS forskningsprojekt vid högskolor och institut

Under detta ärende presenterade Jimmy Johansson resultatet från en projekt/studie som genomförts på Volvo Aero, ”Ett statistiskt angreppssätt för kvalificering/jämförelse av utrustningar och operatörer”.

Bakgrund till projektets uppkomst: ”I och med termisk sprutnings mognande som process har fokus hamnat allt mer på processen kapabilitet. Hög kapabilitet för en process betalar sig direkt ekonomiskt och tidsmässigt eftersom färre fel förekommer”.

I bilaga 3 presenteras hela föredraget (pdf fil). Eftersom filen är så tung har denna bilaga lagts på Svetskommissionens hemsida.

8. Konferenser publikationer och AG 42c artiklar, mässor

Artiklar

Artiklar om ”Termisk sprutning” kommer att publiceras i vartannat nummer av tidningen Svetsen.

Mässor och konferenser

- ”Overflatdagarna” kommer att äga rum den 11 – 12 november 2009 i Bergen
- Underhållsmässa på ELMIA i Jönköping, 11 – 13 november 2009
- ITSC, Singapore, maj 2010

9. Nordisk konferens i Termisk sprutning, våren 2010 - status

Det var planerat att rubricerad konferens skulle ha genomförts i oktober 2009, men på grund av resförbud för många företag samt ”kollision” med andra aktiviteter under samma tidpunkt beslutades att flytta konferensen till maj 2010. Denna tidpunkt har också visat sig vara olämplig, eftersom många föreläsare är uppbokade i maj. Nytt tidpunkt för konferensen blir i oktober 2010.

Information om ändringen av datum kommer att skickas ut till samtliga medlemmar.

Synpunkter framfördes att genomföra specialkurser i Termisk Sprutning i anslutning till konferensen är mycket bra!

Dag 2. Fredagen den 6 november

10. Rapport från medlemmar (nya applikationer, nya utrustningar och utbildning)

En genomgång gjordes runt bordet, där varje medlem redogjorde för det aktuella läget, nyheter och pågående projekt inom respektive företaget:

Sulzer Metco Europe GmbH

- Rekrytering av en servicetekniker i Sverige pågår.
- Service och underhåll på filterutrustning från årsskiftet. Konditionen på filtret kommer att utvärderas.
- Ny pasta/isoleringsmaterial har utvecklats.
- Ny HVOF utrustning för fotogen framtagna (EVO Coat); Snabb, ökar produktiviteten, exakt, snäll för kundens budget, sparar 2,5 miljoner liter syrgas/år, sparar ca 1000 liter fotogen/år.
- Ny ”EVO Link”, som sitter i sprutpistolen som mäter kylvatten temperaturen ut/in.

- Ny utrustning även på gång för plasmasprutning.

Castolin Scandinavia AB

- Företaget söker säljare i södra och mellersta Sverige samt i Norrland.
- Totalt 25 anställda i Skandinavien.
- Inga nya utrustningar på gång.
- Samarbetspartner i Tyskland och USA.
- ”Nya trådar avsedda för ljusbågssprutning” framtagna. Egenskaper; förbättrad skiktegenskaper, prisvärdigt material, konkurrenskraftigt pris, ny typ av legering avsedd för nya applikationer.
- En stor del av utvecklingen av nya trådar för termisk sprutning sker i Sverige.
- På fabriken i Irland tillverkas i huvudsak rörtråd för svetsning och termisk sprutning.

Reccotec

- 2009 har varit ett bra år! Uppskattning att omsättningen kommer att öka med 25 – 30 % jämfört med föregående år.
- Anställning av folk pågår, bland annat en ny platschef är tillsatt.

Saltängens Mekaniska Verkstad

- Företaget är ännu till salu som nämndes vid förra mötet.
- Sprutnings delen går mycket bra nu.
- Många uppdrag till Björneborg och vindkraftsindustrin.
- Reparationer och underhåll ökar.

Spraytema AB

- En kraftig nedgång hittills i år med cirka 30 procent.
- Den ljusbågsspruta med gasolbrännare som var under utveckling har lagts ner.

Volvo Aero

- Företaget har lagt ett varsel i juni, en minskning av personalen från 2 200 till 2000 personer i Trollhättan. Inga neddragningar inom området termisk sprutning.
- Mycket reparationer just nu. Nästan full produktion i företagets två anläggningar.

Daros Piston Rings AB

- Daros har en lång historia bakom sig cirka 200 år.
- 110 personer är anställda i företaget, omsättningen är ca 195 MSEK.
- Tillverkar kolvringer till marina sektorn. Enbart kolvringer för 2-taktsmotorer.
- Företaget byter även kolvringer ”under färd” på havet.
- Termisk sprutning på ringar och cylinderstänger.

Markverkstad Götaland

- Sprutning till militära ändamål uppgår till cirka 50 procent av totala volymen.
- Ingen sprutning åt Volvo i år.
- Kommer att marknadsföra sig på en mäsas i Halmstad i januari för att ”knyta upp mera” kunder.

Fortsättning § 10:

Skandinavisk Ytförädling AB

- Många förfrågningar har inkommit efter semestern.
- Fyra nya projekt på gång, bland annat sprutning av 1 500 plattor till en dansk kund.
- Ett annat stort projekt är beläggning /sprutning av rör invändigt, rör sig omkring 500 rör. Cirka 6 h sprutning/rör. Även detta till en dansk kund.
- ~~Omsättningen kommer i år att uppgå till 20—22 MSEK.~~

Utbildning/kurser

Per Andersson informerade att Castolin har genomfört en ETS kurs i Norge för fyra operatörer. Examineringen har även skett i Norge.

11. Hållfasthetsprojektet inom AG 42c

Redovisning av rubricerat projekt utgår eftersom Stefan Björklund eller Per Nylén inte hade möjlighet att delta på detta möte. Avrapportering kommer att ske på nästa möte.

12. Genomgång av genomförda projekt inom AG 42c

Utgår på grund av tidsbrist. En förteckning på genomförda projekt inom gruppen finns att ladda ner från Svetskommissionens hemsida.

13. Nya projekt inom gruppen

Förslag på nytt projekt inom AG 42c är att göra en inventering av Maskeringsmaterial som finns på marknaden idag. Klassa dom i olika klasser (bra/dåliga)

14. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

15. Nästa sammanträde

Nästa sammanträde med AG 42c kommer att äga rum i maj 2010 (datum ej fastställt) tillsammans med Spröyttegrupp Norge.

16. Mötesförhandlingarna avslutas

Dagen avslutades med en god lunch samt ett intressant studiebesök hos Markverkstad Götaland under ledning av Ove Larsson
Ordförande tackade för ett trevligt värdskap under de två dagarna!

Vid protokollet

Justerat

Per Westerhult

Ingvar Persson

Bilagor

Medlemsförteckning (bilaga 1)

Standarder (bilaga 2)

Projekt inom AG 42c (bilaga 3), inlagt på Svetskommissionens hemsida